

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Naturreseptet Avradslandet*

Objektnummer	2014312
Län	Västernorrland
Kommun	Sollefteå
Socken	Ådals-Liden
Fastighet	Avradslandet 1:4
Markägare	Privat
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	Cirka 6 km nordost om Näsåker.
Mittpunkt	x: 1557978 y: 7043185 (Rikets nät)
Areal [hektar]	51,2
Prod skogsmark [ha]	51,2

Naturtyper [ha]	Tallskog	24,4
	Granskog	1,2
	Barrblandskog	12,2
	Myr	12,1
	Väg	1,3

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreseptet.

För att trygga ändamålet med naturreseptet förordnar länsstyrelsen i enlighet med 7 kap, 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken mm (1998:1252), att de föreskrifter samt skötsel- och förvaltningsbestämmelser som framgår av detta beslut ska gälla beträffande naturreseptet.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från den 28 maj 2009 även om de överklagas.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet.

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm beslutar länsstyrelsen att fastställa bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö, närmare bestämt en brandpräglad naturskogsmiljö som kännetecknas av strukturer, såsom torrakor och äldre träd, som är kännetecknande för ett brandpräglat skogsekosystem. Detta bör ske genom att i första hand naturvårdsbränning genomförs i syfte att bevara en brandpräglad beståndsstruktur. De mer grandominerade miljöerna ska få utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad (till- eller ombyggnad) eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark och block.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.
- 4 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig eller spång.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur, växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivet fordon annat än på befintlig skogsbilväg samt i samband med uttransport av skjutna älgar och björnar, varvid risken för skador på mark och vegetation ska minimeras. Föreskriften utgör inte hinder för snöskoteråkning på snötäckt mark för den som bedriver renskötsel.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.

- 3 kontrollerade naturvårdsbränningar med eventuella därtill hörande selektiva huggningsingrepp, stängslingar och anläggande av mineraljordssträngar.
- 4 undersökningar av mark, vegetation och djurliv.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 framföra motordrivet fordon, annat än på befintlig skogsbilväg.
- 4 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 5 genom grävning eller på annat sätt skada mark och block.
- 6 utföra vetenskapliga undersökningar som innebär markering av provytor eller annan åverkan inom reservatet utan länsstyrelsens tillstånd.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som anges ovan under B och som specificeras i fastställd skötselplan.

Inte heller ska föreskrifterna hindra underhåll av befintliga skogsbilvägar, samt av den stig till Sörvigdtjärn i nordöstra delen av reservatet som Näsåkers fiskevårdsområde nyttjar, i syfte att bibehålla dagens funktion och skick. Detta innebär exempelvis att det är tillåtet att kapa träd som fallit över väg eller stigen, liksom det är tillåtet att hålla diken och vägrenar röjda och rensade. Virket lämnas i reservatet. Markägaren har rätt att för skogsbruksändamål nyttja del av norra reservatsgränsen som drivningsväg och vid behov vidga rågången (bilaga 1). Dylig åtgärd ska föregås av anmälan till och samråd med länsstyrelsen, så att markeringen av reservatsgränsen vid behov kan återställas.

Vidare är det tillåtet för Näsåkers fiskevårdsområde att underhålla vindskyddet väster om Sörvigdtjärnen. Material för underhållet, liksom ved för eldning vid vindskyddet, får ej tas inom reservatet. Snöskoter får användas för att kortaste väg över snötäckt mark från Sörvigdtjärn föra underhållsmaterial och ved till vindskyddet.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för markägaren att uppföra jaktorn, men material för detta får ej tas i reservatet. Som framgår ovan är det ej tillåtet att hugga siktgator.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Naturreservatet utgörs av svagt kuperad moränmark på granitberggrund med en lägsta och

högsta punkt på 225 respektive 250 meter över havet, vilket innebär att högsta kustlinjen löper genom området.

Skogen är starkt brandpräglad med synliga spår av brand även i de mest grandominerande delarna. Markvegetationen domineras av frisk ristyp. Den skogligt sett mest iögonfallande delen av området utgörs av en centralt belägen äldre, högvuxen och brandpräglad tallskog med underväxt av gran. Beståndets äldsta tallar är cirka 250 år gamla och merparten är av relativt kläna dimensioner, upp till 40 cm i brösthöjdsdiameter. I områdets sydvästra och nordöstra delar finns mer grandominerade äldre bestånd i anslutning till myrmarker. Det finns gott om torrakor men sparsamt med liggande död tallved. I de äldre granskogspartierna finns måttligt med granlåggor. Spår efter äldre avverkningar är synliga och det förekommer stubbar från i huvudsak två olika äldre huggningsingrepp.

I det centrala tallbeståndet är äldre spår efter mindre mörghorre vanligt förekommande. Här finns även dvärgbägarlav, tallticka och kolflarnlav. Av övriga arter i området kan nämnas gammelgranskål, violmussling, rosenticka, lappticka, kristallticka och gräddporing.

Ärendets beredning

Området uppmärksammades i dåvarande Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering 1997 och länsstyrelsen lät inventera området med avseende på skogliga naturvärden 1999. 2001 lät Skogsvårdsstyrelsen göra kompletterande nyckelbiotopsinventeringar i trakten.

Området finns som ett naturvårdsobjekt (83426) i länsstyrelsens naturvårdsregister.

Under 2002 värderades området och förhandlingar om ekonomisk ersättning inleddes. I juni 2008 ersattes markägaren för intrånget i nyttjandet av marken.

I Sollefteå kommuns översiktsplan från 1990 återfinns området i ett riksintresse för rennäringen. I Sollefteå kommuns fördjupade översiktsplan för vindkraft från 2008, återfinns reservatet i ett större med tidigare riksintresse överlappande område som av Jämtlands län 2003 föreslagits som riksintresse för rennäringen. Även i Sametingets förslag till riksintressen för rennäringen från 6 april 2009 återfinns reservatsområdet i ett sådant område. Sammantaget finns inga motstående intressen redovisade i dessa planer och förslag. Berörda samebyar har fått förslaget till reservat för yttrande utan att några synpunkter inkommit.

Under remissbehandlingen har, i enlighet med Sveriges geologiska undersöknings skrivelse från mars 2005 (01-266/2005), information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

Yttranden har inkommit från Skogsstyrelsen, Sollefteå kommun och Naturvårdsverket. Samtliga tillstyrker reservatsbildningen.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har tagit hänsyn till de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna, genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Området har tidigare påverkats av huggningar, men sedan en längre tid tillbaka har få skogsbruksåtgärder eller andra exploateringsföretag genomförts i området. Sålunda har nybildning av skogsbiologiskt viktiga strukturer som äldre träd och död ved tillåtits. Dessa förhållanden är ovanliga i dagens av skogsbruk präglade landskap och av grundläggande vikt för att bevara livsformer knutna till områden med mer naturlig skogsdynamik. Naturvärdena i området är följaktligen oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering.

Genom naturreservatsbildning undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för bevarande och utvecklande av den skogliga beståndsstrukturen, med därtill hörande element, processer och arter, förbättras. Detta gäller särskilt återinförelsen av brand som störningsfaktor, vilken kan göra det möjligt för brandgynnade livsformer beroende av mer naturlig skogsdynamik, att överleva i reservatet.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3:e och 4:e kapitlet miljöbalken. Reservatets bevarandevärden bedöms bidra signifikant till uppfyllandet av miljömålet "Levande skogar".

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kapitlet 25 § miljöbalken att det för att bevara ovan nämnda naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat, samt att förordna om föreskrifter för området och att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk i området.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

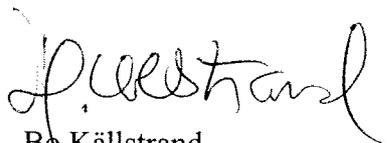
Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Avdelningen för Miljö och Natur, 871 86 Härnösand.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Pekka Bader telefon 0611-349223, pekka.bader@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Tidningen Ångermanland. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Alexandra Wiklund, länsjurist, Magnus Agnemo, samhällsplanerare, Julia Cronqvist, antikvarie, Britt Marie

Lindström, chef sektionen för skydd och skötsel samt Anna Otmalm, chef avdelningen för Miljö och Natur.

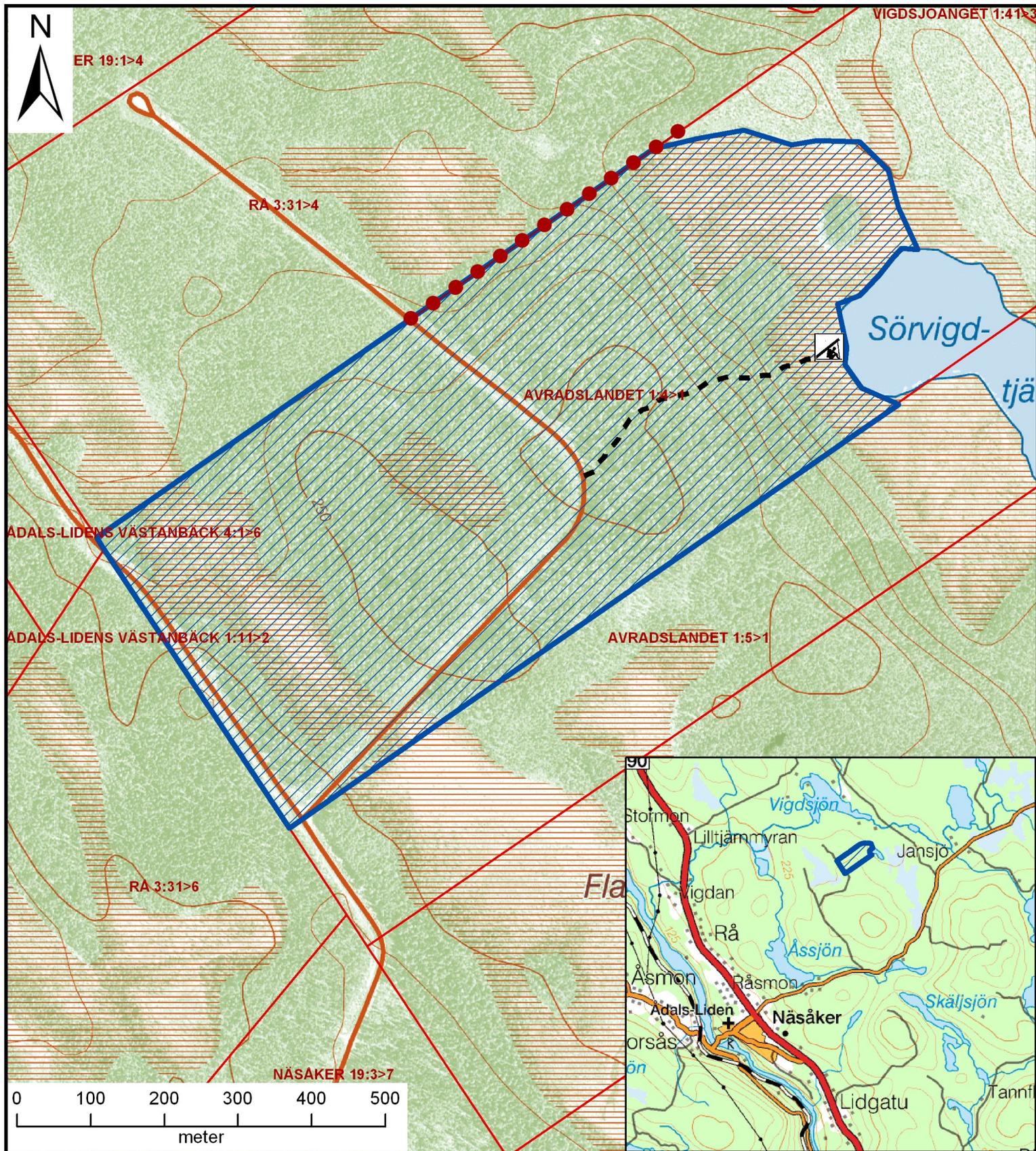
Bo Källstrand
landshövding

Pekka Bader
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Naturreseptatet Avradlandet

Bilaga 1. Beslutskarta.

2009-05-25
 Diarienummer 511-6614-02
 Länsstyrelsen Västernorrland

- vindskydd Näsåkers FVO
- stig Näsåkers FVO
- Rätt till drivningsväg för markägare.
- reservatsområde
- fastighetsgränser

Skötselplan för Naturreservatet Avradlandet

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns grundläggande förutsättningar såsom beslutsmening, syfte och föreskrifter, samt en sammanfattande beskrivning av området.

Historisk markanvändning

Skogsbruk i form av plockhuggning torde ha förekommit under lång tid i området. Dock har brukandet uppenbarligen skett med låg frekvens och intensitet. "Avrad" är en ålderdomlig benämning för den arrendeavgift som brukare betalade till jordägaren, såsom staten, för nyttjande av mark och vatten. Det kunde gälla exempelvis fiske och slätter.

Kulturmiljövärden

Inga särskilda kulturlämningar är kända från området.

Friluftsliv

Området besöks i ringa omfattning av allmänheten. Dock underlättas besök av de två skogsbilvägarna i området och från den centralt belägna vägens böj går en snitslad stig ned till Sörvigdtjämnens nordvästra del. Här finns ett mindre vindskydd med eldstad och tjärnen besöks av sportfiskare.

Gränser

Reservatet skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning skall ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten. Ovanstående bör även gälla vid eventuella komplikationer i samband med naturvårdsbränningar i området.

Servitut och samfälligheter

Reservatsområdet berörs av skogsbilväg tillhörande Fransåsvägens samfällighetsförening (Vigdsjöänget ga:3). Det finns även en privat väg, Möckelmyrvägen, och ägarna av denna har i december 2008 fört fram frågan om fördelning av andelstal till länsstyrelsen, se vidare skötselområde 3 'Vägar' nedan.

Längs reservatets nordvästra gräns finns en samfällad väg från 1913 (akt 22-ÅDA-267), som dock ej längre fungerar som "väg" i terrängen. Vägfunktionen har övertagits av skogsbilvägarna i området.

Befintligt vindskydd och stig

Vid Sörvigdtjärnen finns ett vindskydd med eldstad till vilken en stig leder från sydväst. Vindskyddet ägs och sköts av Näsåkers fiskevårdsområde. Enligt föreskrifterna möter det inga hinder att bibehålla stigen och vindskyddet i dagens skick. Ved och underhållsmaterial får, som framgår av föreskrifterna, ej tas inom naturreservatet. Snöskoter får användas för att föra underhållsmaterial och ved den korta sträckan från Sörvigdtjärnen till vindskyddet.

Jakt

Jakten regleras ej av naturreservatets föreskrifter. Som framgår av beslutet är det tillåtet att uppföra jaktorn, men inte att ta material för detta i reservatet och ej heller att hugga siktgator.

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen utser en praktiskt ansvarig för tillsyn av information samt efterlevnad av reservatsbestämmelser. Uppdraget regleras i avtal.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i fyra skötselområden, se skötselplanekartan. Delområdesgränserna i skötselplanen är preliminära och kan i bränningsplanen komma att ändras.

Skötselområde 1

Brandpräglad skogsmark

Skötselområdet omfattar totalt cirka 28 hektar. Det är inte troligt att hela denna yta kommer att naturvårdsbrännas, då den inkluderar bland annat vissa sumpskogspartier.

Övergripande mål

Att återskapa skog med brandpräglad beståndsstruktur. Detta innefattar naturskogselement som skadade, döda och döende träd, kolat virke liksom lågor i olika åldrar och nedbrytningsstadier. Nya generationer av tall och lövträd kommer upp i de brända områdena.

Målet är uppfyllt när:

- Minst 10 hektar har naturvårdsbränts till år 2015.

Åtgärder

- Utarbetande av bränningsplan

En detaljerad bränningsplan tas fram inför genomförandet av naturvårdsbränningarna. I planen ska mål, utförande och alla nödvändiga säkerhetsåtgärder specificeras, liksom hur och när uppföljning ska genomföras. Bränningarnas utförande och fördelning i tiden ska modifieras i takt med att biologisk kunskap kring brandpräglade skogsmiljöer utvecklas. Därvid är det viktigt att ta fasta på bland annat de förslag till åtgärder som finns

presenterade i en serie åtgärdsprogram för hotade arter där brandpräglade skogsmiljöer behandlas.

■ Naturvårdsbränning

Skötselområdet kan av praktiska och biologiska skäl komma att brännas i flera steg. En grundläggande målsättning är att på sikt återskapa flerskiktad, brandpräglad skog. För att gynna olika organismgrupper knutna till brand - såväl insekter, andra leddjur och kärleväxter som svampar - är avsikten att genomföra bränningar som är varierade i fråga om både intensitet och bränningsdjup. Inom delar av området bör man således eventuellt eftersträva att bränna efter långvarig torka för att uppnå stort bränningsdjup och därmed gynna tallföryngring samt löv- och kärleväxtuppslag. I dag är denna föryngring av ringa omfattning.

Bränningarna bör vara så lågintensiva att mortaliteten i trädsiktet kan kontrolleras men vara tillräckligt intensiva för att erhålla träd med brandljud. Generellt sett bör de flesta granar dö men majoriteten av tallarna överleva sett över hela reservatsområdet. Vid bränningarna ska i möjligaste mån de äldre tallarna och de flesta av torrakorna och andra värdefulla träd skyddas från att dö eller förbrännas. Exempelvis kan granar ringbarkas och avbarras för att undvika att elden tar sig upp i trädkronorna. All ved lämnas i reservatet, även sådan som eventuellt fälls för att underlätta bränning. Om god lövföryngring erhålls kan det eventuellt vara lämpligt att stängla dessa delar för att minska betestrycket.

Samtliga bränningsåtgärder är självklart underordnade det grundläggande kravet på säkerhet, både vad gäller bränningspersonal som omgivande marker utanför reservatsområdet.

Skötselområde 2

Myrmark och grandominerad skogsmark

Övergripande mål

Skötselområdet ska få utvecklas fritt efter naturliga processer.

Åtgärder

Inga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 3

Vägar

Övergripande mål

Att ha en ändamålsenlig fördelning av rättigheter och finansiering i reservatsområdet.

Åtgärder

- Ordna andelstal för skogsbilvägar
- Ta bort äldre ej nyttjade vägrätter
Avser samfällad väg från 1913 (akt 22-ÅDA-267).

Andelstalen och rättigheterna regleras lämpligen genom en lantmäteriförrättning som länsstyrelsen ansöker om. Därvid bör förvaltningen ordna så att den rätt till drivningsväg för markägaren som anges i reservatsbeslutet, skrivs in som en rättighet. Detta samordnas med

planerad naturreservatsbildning i ett annat område cirka en halv kilometer längre söderut, som betjänas av samma vägar. Kostnader delas mellan staten och övriga andelstagare. Se vidare under "Servitut och samfälligheter".

Skötselområde 4

Friluftsliv

Omfattar hela reservatsområdet.

Övergripande mål

Naturintresserade ska få god information om områdets biologi och naturvärden. Strävan är inte att öka besöksstrycket till området.

Målet är uppfyllt när:

- aktuell information om reservatet finns på Internet och informationstavlor är uppsatta.

Åtgärder

- Information på hemsida
För närvarande omarbetas länsstyrelsens hemsida, varför ingen adress anges här.
- Informationstavlor
Sätts upp enligt skötselplanekarta.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

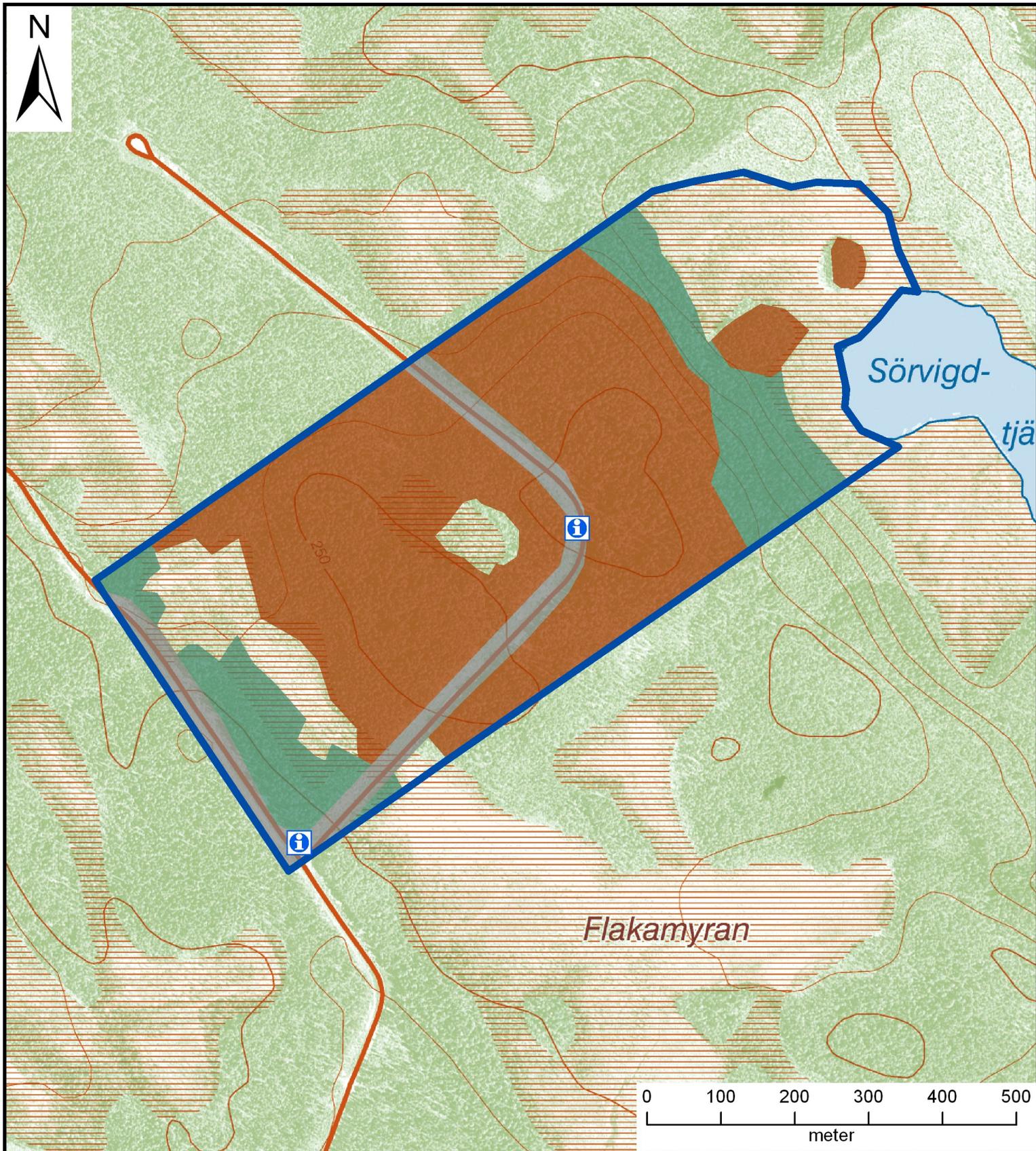
Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Information på hemsida	4	2009	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Informationstavlor	4	2010	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Ordna andelstal för skogsbilvägar	3	2009	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Utarbetande av bränningsplan	1	2010	inför bränningar	reservatsanslag
1	Naturvårdsbränning	1	2010	vid behov	reservatsanslag
2	Ta bort äldre ej nyttjade vägrätter	3	2010	engångsåtgärd	reservatsanslag

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

Sammanfattning av uppföljning

Skötsel- omr	Kvalitetsmål	Intervall
1	Minst 10 hektar har naturvårdsbränts till år 2015.	löpande tillsyn
4	aktuell information om reservatet finns på Internet och informationstavlor är uppsatta.	löpande tillsyn

Naturreseptatet Avradslandet

Skötselplanekarta

2009-05-25
 Diarienummer 511-6614-02
 Länsstyrelsen Västernorrland

- informationstavlör
- 1. Naturvårdsbränning
- 2. Skogsmark fri utveckling
- 3. Vägar; översyn andelstal
- reservatsområde